

DOI: 10.31866/2617-2674.8.1.2025.332430

Володимир Миславський^{1ab}, Дмитро Коновалов^{2a}

¹ доктор мистецтвознавства, професор^a, член-кореспондент^b;
e-mail: cinema2@i.ua; ORCID: 0000-0003-0339-1820

² кандидат філософських наук;
e-mail: doctransformazija@gmail.com; ORCID: 0000-0001-7951-9718

^a Харківська державна академія культури, Харків, Україна

^b Національна академія мистецтв України, Київ, Україна

ОБРАЗ ДИТИНИ У ФІЛЬМАХ ЖАХІВ XX–XXI СТ.

Volodymyr Myslavskyi^{1ab}, Dmytro Konovalov^{2a}

¹ Doctor of Study of Art, Professor^a, Associate Member^b;
e-mail: cinema2@i.ua; ORCID: 0000-0003-0339-1820

² PhD;
e-mail: doctransformazija@gmail.com; ORCID: 0000-0001-7951-9718

^a Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv, Ukraine

^b National Academy of Arts of Ukraine, Kyiv, Ukraine

IMAGE OF CHILD IN HORROR FILMS OF THE 20TH–21ST CENTURIES

Баталіна Х. Ф. Дитина як втілення зла у фільмах жахів ХХ–ХХІ ст. : монографія.
Київ : Вид. центр КУК, 2023. 216 с.

Баталіна, Х.Ф., 2023. *Дитина як втілення зла у фільмах жахів ХХ–ХХІ ст.*
Київ: Видавничий центр КУК.

Batalina, Kh.F., 2023. *Dytyna yak vtilennia zla u filmakh zhakhiv XX-XXI st.*
[The Child as the Embodiment of Evil in Horror Films of the XX-XXI Centuries].
Kyiv: KUK Publishing Center.

Монографія Х. Баталіної «Дитина як втілення зла у фільмах жахів ХХ–ХХІ ст.» (2023) присвячена одному з найцікавіших типів сучасного екранного хоррору. Авторка в рецензованій монографії, що є продовженням попередніх досліджень в авторефераті дисертації (Січна, 2018а), дисертації кандидатки мистецтвознавства «Образ дитини як центрального персонажа у фільмах жахів другої половини ХХ – початку ХХІ століття» (Січна, 2018b), а також у статтях «До історії створення та інтерпретацій одного з міфів сучасного кінематографічного "хоррору"» (Костюк, 2011), «До історії розвитку образу дитини у фільмах жахів» (Костюк, 2012а), «Передумови для виникнення образу дитини як носія зла в сучасному українському та російському кінематографі» (Костюк, 2012b), «Екранні мистецтва як засіб формування сучасної міфологічної свідомості» (Костюк, 2013а), «Містичні мотиви у творчості Юрія Іллєнка» (Костюк, 2013b), «Італійський хоррор 60-х: ірраціональний жах на екрані» (Костюк, 2016), «Насильство в контексті історії світового кіно» (Batalina and Kostiuk, 2022), ана-

лізує наслідки введення дитячого образу в систему загроз, що знаменувало радикальну трансформацію у сфері ціннісних координат сучасного суспільства. У роботі також розглянуто найбільш знакові фільми в межах обраного напрямку за тематичними, жанровими та стилістичними ознаками.

Рецензували книжки багато провідних українських науковців: В. Горпенко (2019; 2020), Г. Чміль (2020), С. Горєвалов (2021), Р. Пересецький (2020), О. Безручко (2019; 2020; 2021а; 2021b), В. Миславський (2022; 2023а; 2023b; 2024), Н. Мархайчук (2022), О. Поліщук (2021), Г. Погребняк (2022), Н. Рябуха (Riabukha, 2022), проте лише в публікації «Грунтовне дослідження дитячих образів у творах аудіовізуального мистецтва в жанрі хоррор» (Bezruchko, 2024) був проведений аналіз цієї роботи.

Головна ознака хоррору як одного з найпопулярніших жанрів, а також його емоційна домінанта – основний інстинкт людини, страх. Страх – тема і ціль хоррор-фільмів (страх перед незвіданими та містичними явищами, страх смерті, страх катастроф, страх

хвороби, страх війн тощо). Перші емоції кінематографічного страху глядачі отримали ще на сеансах братів Льюм'єрів. Сюжет «Прибуття потяга на вокзал Ла-Сіота» лякав глядачів, але вони продовжували ходити, щоб повторно випробувати ці відчуття.

Монографія Х. Баталіної складається з передмови, 11 розділів і списку використаних джерел. Так, у розділі «Етнокультурні основи для трактування образу дитини як потенційного втілення зла» (Баталіна, 2023, с.56-61) авторка аналізує демонологію в різних країнах. Також вона наполягає «на щораз більшій залученості у сфері кінематографа образу дитини як носія зла». Ця тема, на думку авторки, «залишається табуованою суспільством у зв'язку із дисонансом, який викликає у свідомості реципієнта неприйняття такого трактування» (Баталіна, 2023 с.56). Теологічній тезі «дитина богоподібна» протиставляється фрейдистська теорія про початкову присутність зла у природі людини. Надалі авторка справедливо зазначає, що у фільмах 1960–1990-х рр. кінематограф обирає «об'єктом свого зацікавлення дитину – не тільки як жертву злих сил, а саме як носія більшою чи меншою мірою прихованої загрози» (Баталіна, 2023, с.61).

У 1960–1970-х рр. жанр хоррор-фільмів змінюється. Однією з передумов трансформації жанру стала міжнародна істерія, пов'язана з Карибською кризою початку 1960-х рр., що зумовила безпрецедентні перегони озброєння і загострила кризу протистояння військових союзів НАТО та КЕВ у період холодної війни. Слід додати і кровопролитні війни у В'єтнамі (1965–1973) та Афганістані (1979–1989), які більшою мірою були не локальними, оскільки в них були втягнуті США та СРСР (Мис-

лавський, 2023b, с.78). Саме в ці роки з'являються містичні фільми «Екзорцист» В. Фрідкіна (1973), «Омен» Р. Доннера (1976) «Екзорцист 2: Єретик» Дж. Бурмена (1978) та ін., у яких одним з головних персонажів-антигероїв є дитина.

У 1980-х рр. містичний складник хоррор-фільмів починає нівелюватися. Міцність віри вже не розглядають як панацею від усіх бід. Головним стає не містичний, а побутовий складник. Проблема якості стороннього впливу на дитину та можливих фатальних наслідків неуваги до становлення підлітків як особистості з боку власної сім'ї або ж користі чи шкоди залучення у такому разі сторонніх людей загострюється майже максимально (Баталіна, 2023, с.115). Передумови цього підходу були закладені ще в середині 1970-х рр., наприклад, у фільмі Л. Коена «Воно живе» (1974). Але цю картину, на думку авторки, не можна вважати першою спробою осмислення питання, оскільки в контексті стрічки не йдеться про зовні нормальну дитину (Баталіна, 2023, с.115).

Як справедливо зазначає Х. Баталіна, у 1990-х рр. у кінематографі виникає новий аспект – дитина, яка може почати коїти зло свідомо, без будь-яких сторонніх чи потойбічних впливів або хвороби. Так, у 1990-х рр. на екранах з'являється дитина із чітко виписаним індивідуальним характером, здатна ухвалювати власні рішення поза впливом на неї «містично-темних» чи інших сторонніх сил, яка одного разу відважується на жорстоке вбивство. Авторка зазначає: «...ореол невинності навколо дитини не просто нівелюється, а й вже цілком зміщується в однозначно негативні сфери» (Баталіна, 2023, с.126). Так, М. Кітросер у фільмі «Таткова донька» (1996) аналізує психологічний стан дівчинки, яка вбиває своїх батьків.

В умовах тотальної глобалізації 2000-х рр. тема «злої дитини» в кінематографі трапляється значно частіше. Оновлення жанрового змісту обумовлено підвищенням ролі кінематографа, особливо голлівудського, в поширенні соціально-особистісних стосунків у західному суспільстві. Авторка пише: «Збільшення охопленої аудиторії внаслідок розширення зон прокату означало і "втягнення" властивої їм проблематики в представлену в окремих картинах своєрідну кінематографічну концентрацію» (Баталіна, 2023, с.134).

У мистецтвознавстві та кінематографії наявні два погляди на вплив хоррору на глядачів: 1) негативне – наслідування, зниження чутливості до насильства та вбивства; 2) позитивне – катарсис, тобто трансформація страху та агресії в інше почуття.

Серед переваг монографії є її ґрунтовна джерельна база. Дослідниця звертається і до філософсько-естетичних праць, і до соціокультурних досліджень кінохоррору. Також Х. Баталіна аналізує джерела, проблематика яких охоплює кінематографічний контекст і сприяє термінологічній конкретизації. Особливу увагу було звернено на розробку проблем, пов'язаних з фільмами жаху, зокрема в контексті етнічних модифікацій жанру. Виокремлено і групу джерел, на основі яких здійснювався аналіз монструозних дитячих образів.

Монографія «Дитина як втілення зла у фільмах жахів ХХ–ХХІ ст.» написана в науковому стилі, гарно ілюстрована та буде цікава широкому колу читачів, зокрема студентам, які опановують спеціальності мистецького чи культурологічного спрямування.

Ключові слова: хоррор; фільми жахів; сучасна аудіовізуальна культура

Keywords: horror; horror films; contemporary audiovisual culture

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

- Баталіна, Х.Ф., 2023. *Дитина як втілення зла у фільмах жахів ХХ–ХХІ ст.* Київ: Видавничий центр КУК.
- Безручко, О., 2019. Рецензія на навчальний посібник Олени Миколаївни Москаленко-Висоцької «Основи продюсерської діяльності». *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 2 (2), с.220–222. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.2.2.2019.185718>
- Безручко, О., 2020. Рецензія на монографію Романа Натановича Ширмана «Режисерське вирішення екранного твору». *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 3 (1), с.153–154. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.1.2020.202690>
- Безручко, О., 2021a. Рецензія на монографію Ю. С. Шевчук «Реклама як складова частина кінотвору». *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 4 (2), с.305–307. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.2.2021.248781>
- Безручко, О., 2021b. Рецензія на навчальний посібник М. М. Гончаренка, О. М. Прядка «Технологія кіно-відеореєстраційних процесів». *Вісник Київського національного*

університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво, [e-journal] 4 (1), с.183-185. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.1.2021.235108>

Горевалов, С., 2021. Рецензія на навчальний посібник О. В. Безручка, І. А. Гавран, А. О. Медведєвої, Г. П. Чміль «Магістерські проекти зі спеціальності "Аудіовізуальне мистецтво і виробництво" в Київському університеті культури» 1 і 2 тт. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 4 (1), с.178-180. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.1.2021.235105>

Горпенко, В., 2019. Рецензія на монографію Володимира Наумовича Миславського «Перше десятиліття кінематографічної творчості Олександра Довженка». *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 2 (2), с.216-219. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.2.2.2019.185716>

Горпенко, В., 2020. Рецензія на навчальний посібник О. В. Безручка, І. А. Гавран, С. В. Железняк, С. В. Котляр, Г. П. Чміль «Магістерські проекти зі спеціальності "Аудіовізуальне мистецтво та виробництво" в Київському національному університеті культури і мистецтв» 1 і 2 тт. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 3 (2), с.349-351. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.2.2020.217664>

Костюк, Х., 2011. До історії створення та інтерпретацій одного з міфів сучасного кінематографічного «хоррору». *Студії мистецтвознавчі*, 1, с.99-109.

Костюк, Х., 2012b. Передумови для виникнення образу дитини як носія зла в сучасному українському та російському кінематографі. *Студії мистецтвознавчі*, 3, с.59-65.

Костюк, Х., 2012a. До історії розвитку образу дитини у фільмах жахів. *Студії мистецтвознавчі*, 1, с.102-109.

Костюк, Х., 2013b. Містичні мотиви у творчості Юрія Іллєнка. *Українознавчий альманах*, 11, с.202-204.

Костюк, Х., 2013a. Екранні мистецтва як засіб формування сучасної міфологічної свідомості. *Студії мистецтвознавчі*, 3-4, с.14-22.

Костюк, Х., 2016. Італійський хоррор 60-х: ірраціональний жах на екрані. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*, 18, с.89-98.

Миславський, В. та Мархайчук, Н., 2022. Кіномелодрама ХХ століття і трофейні фільми: екранний дискурс. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 5 (1), с.122-126. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.1.2022.257187>

Миславський, В., 2023a. Перерваний політ. Вітчизняне кіно часів Всеукраїнського фотокіноуправління. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 6 (2), с.309-313. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.6.2.2023.289316>

Миславський, В., 2023b. Фільми жахів: дифузія жанру (1970-1980-ті рр.). В: *Мистецтвознавство. Культурологія. Медіапедагогіка*. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, Україна, 18 жовтня 2023 р. Київ: Видавничий центр КНУКіМ, Ч.2, с.77-79.

Миславський, В., 2024. Аналіз звукового компонента аудіовізуального твору: сучасні дослідження. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 7 (1), с.166-173. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.7.1.2024.302778>

- Пересецький, Р., 2020. Рецензія на монографію Володимира Наумовича Миславського «Історія українського кіно 1896–1930: факти і документи» 1 і 2 тт. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 3 (2), с.355–358. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.2.2020.217668>
- Погребняк, Г., 2022. Антирежисюра кіноперетворення як тривка перепона екранної адаптації метадраматургії Олександра Корнійчука. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 5 (2), с.264–271. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.2.2022.269549>
- Поліщук, О., 2021. Рецензія на навчальний посібник О. В. Безручка, І. А. Гавран, С. В. Железняк, С. В. Котляр, Г. П. Чміль «Магістерські проекти зі спеціальності "Аудіовізуальне мистецтво та виробництво" в Київському національному університеті культури і мистецтв» 1 і 2 тт. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 4 (1), с.175–177. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.1.2021.235104>
- Січна, Х.Ф., 2018а. Образ дитини як центрального персонажа у фільмах жахів другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Автореферат кандидата мистецтвознавства. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.
- Січна, Х.Ф., 2018b. Образ дитини як центрального персонажа у фільмах жахів другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Кандидат наук. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.
- Чміль, Г., 2020. Рецензія на навчальний посібник Олени Миколаївни Москаленко-Висоцької «Основи продюсерської діяльності». *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, [e-journal] 3 (1), с.150–152. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.1.2020.202688>
- Batalina, Kh. and Kostiuk, N., 2022. Violence in the Context of World Cinema History. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 5 (1), pp.54–63. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.1.2022.257178>
- Bezruchko, O., 2024. An in-depth study of children's images in works of audiovisual art in the genre of horror. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 7 (1), pp.155–165. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.7.1.2024.302777>
- Riabukha, N., 2022. Ukrainian Film Music: History and Modernity. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 5 (1), pp.127–130. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.1.2022.257188>

REFERENCES

- Batalina, Kh. and Kostiuk, N., 2022. Violence in the Context of World Cinema History. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 5 (1), pp.54–63. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.1.2022.257178>
- Batalina, Kh.F., 2023. *Dytyna yak vtilennia zla u filmakh zhakhiv XX–XXI st.* [The Child as the Embodiment of Evil in Horror Films of the XX–XXI Centuries] Kyiv: KUC Publishing Centre.
- Bezruchko, O., 2019. Retsenziia na navchalnyi posibnyk Oleny Mykolaivny Moskalenko-Vysotskoi "Osnovy prodiiuserskoi diialnosti" [Review of the textbook by Olena Mykolaivna Moskalenko-Vysotskaya "Fundamentals of Producer Activity"]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 2 (2), pp.220–222. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.2.2.2019.185718>

- Bezruchko, O., 2020. Retsenziia na monohrafiu Romana Natanovycha Shyrmana "Rezhyserske vyrishennia ekrannoho tvoruu" [Review of the monograph by Roman Natanovich Shirman "Director's solution of a screen work"]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 3 (1), pp.153-154. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.1.2020.202690>
- Bezruchko, O., 2021a. Retsenziia na monohrafiu Yu. S. Shevchuk "Reklama yak skladova chastyna kinotvoru" [Review of the monograph by Yu. S. Shevchuk "Advertising as a component of a film work"]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 4 (2), pp.305-307. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.2.2021.248781>
- Bezruchko, O., 2021b. Retsenziia na navchalnyi posibnyk M. M. Honcharenka, O. M. Priadka "Tekhnolohiia kino-videoreiestratsiinykh protsesiv" [Review of the textbook by M. M. Goncharenko, O. M. Pryadka "Technology of film and video recording processes"]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 4 (1), pp.183-185. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.1.2021.235108>
- Bezruchko, O., 2024. An in-depth study of children's images in works of audiovisual art in the genre of horror. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 7 (1), pp.155-165. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.7.1.2024.302777>
- Chmil, H., 2020. Retsenziia na navchalnyi posibnyk Oleny Mykolaivny Moskalenko-Vysotskoi "Osnovy produserskoi diialnosti" [Review of the textbook by Elena Mykolayivna Moskalenko-Vysotskaya "Fundamentals of Production Activities"]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 3 (1), pp.150-152. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.1.2020.202688>
- Horevalov, S., 2021. Retsenziia na navchalnyi posibnyk O. V. Bezruchka, I. A. Havran, A. O. Medvedievoi, H. P. Chmil "Mahisterski proiekty zi spetsialnosti "Audiovizualne mystetstvota vyrobnytstvo" v Kyivskomu universyteti kultury" 1 i 2 tt. [Review of the textbook by O. V. Bezruchka, I. A. Gavran, A. O. Medvedev, G. P. Chmil "Master's projects in the specialty "Audiovisual art and production" at the Kyiv University of Culture" 1 and 2 vols]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 4 (1), pp.178-180. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.1.2021.235105>
- Horpenko, V., 2019. Retsenziia na monohrafiu Volodymyra Naumovycha Myslavskoho "Pershe desiatylittia kinematohrafichnoi tvorchoosti Oleksandra Dovzhenka" [Review of the monograph by Volodymyr Naumovich Myslavsky "The First Decade of Cinematographic Creativity of Oleksandr Dovzhenko"]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 2 (2), pp.216-219. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.2.2.2019.185716>
- Horpenko, V., 2020. Retsenziia na navchalnyi posibnyk O. V. Bezruchka, I. A. Havran, S. V. Zheliezniaka, S. V. Kotliar, H. P. Chmil "Mahisterski proiekty zi spetsialnosti "Audiovizualne mystetstvo ta vyrobnytstvo" v Kyivskomu natsionalnomu universyteti kultury i mystetstv" 1 i 2 tt. [Review of the textbook by O. V. Bezruchka, I. A. Gavran, S. V. Zheleznyaka, S. V. Kotlyar, G. P. Chmil "Master's projects in the specialty "Audiovisual art and production" at the Kyiv National University of Culture and Arts" 1 and 2 vols.]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 3 (2), pp.349-351. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.2.2020.217664>
- Kostiuk, Kh., 2011. Do istorii stvorennia ta interpretatsii odnogo z mifiv suchasnoho kinematohrafichnoho "khorroru" [To the history of the creation and interpretations of one of the myths of modern cinematic "horror"]. *Researches of the fine arts*, 1, pp.99-109.

Kostiuk, Kh., 2012a. Do istorii rozvytku obrazu dytyny u filmakh zhakhiv [To the history of the development of the image of a child in horror films]. *Researches of the fine arts*, 1, pp.102-109.

Kostiuk, Kh., 2012b. Peredumovy dlia vynykennia obrazu dytyny yak nosiia zla v suchasnomu ukrainskomu ta rosiiskomu kinematohrafi [Prerequisites for the emergence of the image of a child as a bearer of evil in modern Ukrainian and Russian cinema]. *Researches of the fine arts*, 3, pp.59-65.

Kostiuk, Kh., 2013a. Ekranni mystetstva yak zasib formuvannia suchasnoi mifolohichnoi svidomosti [Screen arts as a means of forming modern mythological consciousness]. *Researches of the fine arts*, 3-4, pp.14-22.

Kostiuk, Kh., 2013b. Mistychni motyvy u tvorchosti Yurii Illienka [Mystical motifs in the work of Yuri Illenko]. *Almanac of Ukrainian Studies*, 11, pp.202-204.

Kostiuk, Kh., 2016. Italiiskyi khorror 60-kh: irratsionalnyi zhakh na ekrani [Italian horror of the 60s: irrational horror on the screen]. *Academic Bulletin of Kyiv National Karpenko-Karyi University of Theatre, Cinema and Television*, 18, pp.89-98.

Myslavskiy, V. and Markhaichuk, N., 2022. Kinomelodrama XX stolittia i trofeini filmy: ekranni dyskurs [Twentieth-century Film Melodrama and Trophy Films: Screen Discourse]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 5 (1), pp.122-126. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.1.2022.257187>

Myslavskiy, V., 2023a. Perervanyi polit. Vitchyzniane kino chasiv Vseukrainskoho fotokinoupravlinnia [Interrupted Flight. Ukrainian Cinema of the All-Ukrainian Photo and Film Administration Era]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 6 (2), pp.309-313. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.6.2.2023.289316>

Myslavskiy, V., 2023b. Filmy zhakhiv: dyfuziia zhanru (1970-1980-ti rr.) [Horror films: diffusion of the genre (1970-1980s)]. In: *Mystetstvoznavstvo. Kulturolohiiia. Mediapedahohika* [Art history. Culturology. Media pedagogy]. Materials of the International Scientific and Practical Conference. Kyiv, Ukraina, 18 October 2023. Kyiv: KNUCA Publishing Centre, Ch.2, pp.77-79.

Myslavskiy, V., 2024. Analiz zvukovoho komponenta audiovizualnoho tvor: suchasni doslidzhennia [Analysis of the Audiovisual Work's Sound Component: Modern Research]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 7 (1), pp.166-173. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.7.1.2024.302778>

Peresetskiy, R., 2020. Retsenziia na monohrafiu Volodymyra Naumovycha Myslavskoho "Istoriia ukrainskoho kino 1896-1930: fakty i dokumenty" 1 i 2 tt. [Review of Volodymyr Naumovych Myslavskiy Monograph "History of Ukrainian Cinema 1896-1930: Facts and Documents" 1 and 2 Vols.]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 3 (2), pp.355-358. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.3.2.2020.217668>

Pohrebniak, H., 2022. Antyrezhysura kinoperetvorennia yak tryvka perepona ekrannoi adaptatsii metadramaturhii Oleksandra Korniiichuka [Anti-directing of Film Transformation as a Lasting Obstacle to Screen Adaptation of Oleksandr Korniiichuk's Metadramaturgy]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 5 (2), pp.264-271. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.2.2022.269549>

Polishchuk, O., 2021. Retsenziia na navchalnyi posibnyk O. V. Bezruchka, I. A. Havran, S. V. Zheliezniaka, S. V. Kotliar, H. P. Chmil "Mahisterski proiekty zi spetsialnosti "Audiovizualne mystetstvota vyrobnytstvo" v Kyivskomu natsionalnomu universyteti kulturyi mystetstv"

1 і 2 тт. [Review of the Textbook "Master's Projects in "Audiovisual Art and Production" at the Kyiv National University of Culture and Arts" by O. V. Bezruchko, I. A. Gavran, S. V. Zhelezniak, S. V. Kotliar, H. P. Chmil, 1 and 2 Vols.]. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 4 (1), pp.175-177. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.4.1.2021.235104>

Riabukha, N., 2022. Ukrainian Film Music: History and Modernity. *Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Audiovisual Art and Production*, [e-journal] 5 (1), pp.127-130. <https://doi.org/10.31866/2617-2674.5.1.2022.257188>

Sichna, Kh.F., 2018a. *Obraz dytyny yak tsentralnoho personazha u filmakh zhakhiv druhoi polovyny XX – pochatku XXI stolittia* [The image of a child as a central character in horror films of the second half of the 20th – early 21st centuries]. Abstract of PhD Dissertation. Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology of National Academy of Sciences Ukraine.

Sichna, Kh.F., 2018b. *Obraz dytyny yak tsentralnoho personazha u filmakh zhakhiv druhoi polovyny XX – pochatku XXI stolittia* [The image of a child as a central character in horror films of the second half of the 20th – early 21st centuries]. Candidate of Sciences. Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology of National Academy of Sciences Ukraine.

Надійшла: 07.01.2025; Прийнято: 19.02.2025;
Стаття була вперше опублікована онлайн: 13.06.2025